

GHID PRACTIC APICULTURA ECOLOGICA

REGULI GENERALE DE CRESTERE A ALBINELOR ECOLOGICE

COD: GHID – 06 ECO

Ediție: 1

Revizie: 0

Data intrării în vigoare: 18.10.2016

CUPRINS:

1. DEFINITII	1
2. INREGISTRAREA LA DIRECTIA AGRICOLA JUDETEANA (DAJ)	1
3. SCOP	1
4. INFIINTAREA SAU REINNOIREA STUPII	1
4.1. Originea albinelor	1
4.2. Amplasarea stupinelor	2
4.3. Identificarea stupilor	2
4.4. Producția simultană	2
5. CONVERSIA	3
6. CONDITII DE ADAPOSTIRE IN APICULTURA ECOLOGICA	3
6.1. Materiale folosite pentru stupi	3
6.2. Materiale/substanțe folosite in stupi	3
7. PROFILAXIA SI TRATAMENTELE VETERINARE	4
7.1. Principiile generale privind profilaxia:	4
7.2. Tratarea bolilor:	4
8. HRANIREA ALBINELOR	4
9. EXTRACTIA MIERII	5
10. DOCUMENTE NECESARE ÎN TIMPUL INSPECTIEI	5

REFERINȚE:

• **Regulament European nr. 834/2007:**

Articolul 14	Norme aplicabile producției animaliere
Articolul 17	Conversia
Articolul 22	Norme excepționale aplicabile producției

• **Regulamentul European nr. 889/2008**

Articolul 7	Domeniul de aplicare
Articolul 8	Originea animalelor ecologice
Articolul 9	Originea animalelor neecologice
Articolul 13	Condiții specifice de adăpostire in apicultura
Articolul 17	Producția simultană de animale ecologice si neecologice
Articolul 18	Gestionarea animalelor
Articolul 19	Hrana animalelor provenita din exploatația proprie sau alte surse
Articolul 25	Reguli privind prevenirea bolilor si tratamentul veterinar in apicultura

Capitolul 5	Reguli de conversie
Articolul 38	Animale si produse animaliere
Articolul 41	Gestionarea unitarilor apicole in scopul polenizării
Articolul 44	Utilizarea cerii de albine neecologice
Articolul 47	Catastrofe
Articolul 74	Masuri de control
Articolul 77	Masuri de control privind produsele medicamentoase veterinare
Articolul 78	Masuri specifice de control privind apicultura
Articolul 79	Exploatarea mai multor unități de producție ale aceluiași operator

- **Ordinul nr. 895/ 2016 pentru aprobarea regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare în agricultura ecologică;**
- **Ordinul nr. 1253 / 2013 pentru aprobarea regulilor privind înregistrarea operatorilor în agricultura ecologică**

1. DEFINIȚII

Exploatație: toate unitățile de producție cu gestiune unică care au ca scop producția de produse agricole;

Unitate de producție: toate activele utilizate pentru un sector de producție cum ar fi localurile de producție, parcelele de teren, pășunile, suprafețele în aer liber, clădirile pentru animale, iazurile piscicole, sistemele de reținere pentru alge marine sau pentru animale de acvacultură, concesiunile la țărm sau pe fundul mărilor și oceanelor, localurile pentru depozitarea recoltelor, produselor vegetale, produselor din alge marine, produselor animaliere, materiilor prime și a altor inputuri pertinente pentru acest sector de producție specific;

Conversia: înseamnă trecerea de la agricultura convențională la cea ecologică într-o perioadă determinată de timp, pe parcursul căreia se aplică dispozițiile privind producția ecologică;

Producția simultană: producția de aceeași varietate de produse vegetale sau specie de animale în agricultura ecologică și în agricultura convențională

2. INREGISTRAREA LA DIRECTIA AGRICOLA JUDEȚEANĂ (DAJ)

Prima etapă a procesului de certificare după semnarea contractului, este reprezentată de înregistrarea la Direcția Agricolă Județeană, numită în continuare DAJ. Înregistrarea se face prin completarea Anexei corespunzătoare din Ordinul nr 1253/20013.

În fiecare an, fișa de înregistrare actualizată trebuie depusă la DAJ până la un termen limită indicat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Orice modificare în informațiile declarate inițial trebuie imediat notificate la DAJ prin completarea Anexei 13 a Ordinului nr 1253/2013.

Datele de contact ale Direcțiilor Agricole Județene sunt disponibile accesând următorul link: <http://www.madr.ro/directii-agricole-judetene.html>

3. SCOP

Apicultura se încadrează conform Regulamentelor (CE) 834/2007 și 889/2008 în categoria „**producția animalieră**”.

- Produsele apicole (miere, propolis, polen) vor putea fi certificate ecologic.
- Ceara de albine nu va putea fi certificată ecologic deoarece nu este considerată un produs alimentar de origine agricolă. Totuși, SRAC poate emite un *“Atestat pentru ceara provenită din apicultura ecologică”* în vederea confirmării originii acestui produs.

4. INFIINTAREA SAU REINNOIEREA STUPILOR

4.1. Originea albinelor

În agricultura ecologică se preferă utilizarea speciei de albine **Apis mellifera** și ecotipurile locale ale acesteia.

Pentru **înființarea și reînnoirea stupilor** trebuie achiziționate albine din agricultura ecologică.

În cazul în care nu sunt disponibile pe piață albine ecologice pentru **reînnoirea stupinelor**, **10 % pe an din regine și din roiuri** pot fi înlocuite cu regine și roiuri necologice, cu condiția ca reginele și

roiurile să fie amplasate în stupi cu faguri sau fundații de faguri care provin din unități de producție ecologică. În acest caz, noile roiuri sau regine nu vor trebui să parcurgă perioada de conversie.

- **Reguli excepționale de producție:** în cazul unei **mortalități ridicate a albinelor**, cauzată de boli sau catastrofe, este permisă printr-o derogare de la MADR reînnoirea sau reconstituirea stupinelor cu albine neecologice, în cazul în care nu sunt disponibili stupi ecologici.

ATENȚIE !!! Lipsa albinelor ecologice trebuie dovedită

4.2. **Amplasarea stupinelor**

Exploatațiile apicole se amplasează în zone în care se asigură resurse de nectar și polen provenite în principal din

- culturi produse în mod ecologic
- din flora spontană
- din păduri,
- culturi gestionate în mod neecologic care sunt tratate doar prin metode cu impact scăzut asupra mediului.

Amplasarea stupinelor **în perioada de înflorire sau când stupii sunt inactivi** se face astfel încât, pe **o rază de 3 km de la aceasta**, sursele de nectar și polen sunt formate în mod esențial din culturi produse conform regulilor agriculturii ecologice și/sau vegetație spontană și/sau din culturi tratate prin metode cu impact ecologic scăzut (echivalente aceloră descrise în Regulamentul (CE) nr. 1305/2013 al Consiliului), care nu pot influența calitatea produsului apicol obținut din agricultura ecologică.

ATENȚIE!!!

- Tipurile de miere produsă în zonele în care stupina este amplasată în principal în apropierea culturilor convenționale nu se pot certifica ecologic.
- SRAC trebuie informat de către operator cu privire la deplasarea stupilor;
- Apicultorul trebuie să ofere SRAC o hartă la o scară adecvată care să cuprindă localizarea stupinelor și a zonelor unde se efectuează pastoral. În cazul în care nu sunt identificate suprafețele recomandate anterior privind amplasarea stupinelor, apicultorul trebuie să ofere organismului de control documente și probe adecvate, inclusiv analize potrivite, dacă este necesar, care să ateste faptul că suprafețele accesibile coloniilor sale întrunesc condițiile obligatorii pentru agricultura ecologică.

4.3. **Identificarea stupilor**

Este obligatoriu pentru asigurarea trasabilității stupilor, amplasamentului stupilor și produselor apicole și se face conform Ordinul 119/2011.

Zona unde este situată stupina se înregistrează împreună cu identificarea stupilor.

4.4. **Producția simultană**

Apicultura practică în sistem ecologic și convențional în același timp este **interzisă** => Toți stupii vor intra în conversie în același timp și vor fi gestionați după regulile de producție ecologică.

Excepție: practicarea apiculturii ecologice și convenționale simultan este permisă numai cu scopul acțiunilor de polenizare cu respectarea următoarelor condiții:

- Toate cerințele regulilor de producție ecologică trebuie să fie îndeplinite, cu excepția dispozițiilor privind amplasarea stupinelor;
- Produsul nu poate fi vândut ca produs ecologic;
- Trebuie să fie obținută o autorizație de la MADR.

Operatorul păstrează documente justificative cu privire la aplicarea acestei derogări.

5. CONVERSIA

Perioada de conversie începe:

- Când se respectă toate condițiile Regulamentul (CE) 834/2007 (adăpostul, alimentația, profilaxia...);
- Când operatorul își înregistrează activitatea de creștere a albinelor la DAJ (data fisei DAJ)

Durata perioadei de conversie pentru albine este de un an.

ATENȚIE!!!

- **NU** poate fi recunoscută retroactiv perioada de conversie a albinelor.
- Pe parcursul perioadei de conversie, ceara se înlocuiește cu ceară din apicultură ecologică.
- Produsele apicole (miere, polen, propolis...) obținute în perioada de conversie sunt valorificate ca produse convenționale

6. CONDITII DE ADAPOSTIRE IN APICULTURA ECOLOGICA

6.1. Materiale folosite pentru stupi

Stupii și materialele folosite în apicultură se confecționează în principal din materiale naturale ce nu reprezintă un risc de contaminare pentru produsele apicole.

Ex: stupi din lemn natural, vopseaua folosită să fie pe baza de apă

6.2. Materiale/substanțe folosite în stupi

- **Ceara de albine** pentru noile fundații de faguri trebuie să provină din unități de producție ecologică.

În cazul indisponibilității cerii ecologice, se poate folosi ceara convențională:

- În cazul în care se dovedește a nu fi contaminată cu substanțe neautorizate pentru producția ecologică; și
- Cu condiția să provină din ceara de la căpăcelele fagurilor;
- Numai cu o autorizație prealabilă de la autoritatea competentă (MADR)
- **Propolisul, ceara și uleiurile vegetale** (uleiurile minerale nu sunt permise);
- **Rodenticidele** (utilizate doar în capcane) și **pesticidele din Anexa II** a Regulamentului (CE) 889/2008: pentru protecția cadrelor, a stupilor și a fagurilor împotriva dăunătorilor
- **Tratamentele fizice** pentru dezinfectarea stupinelor prin aburi sau flacără directă.

7. PROFILAXIA SI TRATAMENTELE VETERINARE

7.1. Principiile generale privind profilaxia:

- Prevenirea bolilor în apicultura ecologică se bazează pe selecția raselor, pe practici de gestionare a creșterii, pe o hrană de cea mai bună calitate și pe adăpostirea adecvată și corespunzătoare menținută în condiții de igienă.
- Este interzisă utilizarea medicamentelor alopatiche veterinare obținute prin sinteză chimică.

7.2. Tratarea bolilor:

- Dacă în ciuda tuturor măsurilor preventive, coloniile se îmbolnăvesc sau sunt infestate, acestea trebuie tratate imediat ;
- În cazul infestării cu *Varroa destructor*, se pot folosi produse veterinare autorizate în România pe baza de acid formic, acid lactic, acid acetic și acid oxalic, precum și mentol, timol, eucaliptol sau camfor;
- Dacă tratamentele autorizate nu sunt suficiente pentru salvarea coloniilor, atunci se aplică un tratament cu produse medicamentoase veterinare alopatiche chimice de sinteză. În acest caz:
 - coloniile tratate vor fi amplasate în stupine izolate;
 - toată ceara va fi înlocuită cu ceară care provine din apicultura ecologică;
 - perioada de conversie de un an se aplică din nou coloniilor în cauză.

ATENȚIE!!!

- => în vederea limitării contaminării cu *Varroa destructor* este permisă distrugerea masculilor tineri
- => tăierea aripilor la albinele regine este interzisă

De fiecare dată când se utilizează produse medicamentoase veterinare, se înregistrează clar tipul produsului, inclusiv indicația substanței farmacologice active, detalii privind diagnosticul, posologia, metoda de administrare, durata tratamentului și perioada legală de retragere; aceste date se comunică către SRAC înainte ca produsele să fie puse pe piață ca produse obținute prin metode ecologice.

8. HRANIREA ALBINELOR

Pe parcursul perioadei de producție stupii trebuie să fie situați în zone în care albinele au surse adecvate de apă, nectar și polen – vezi 4.2. *Amplasarea stupinelor.*

La sfârșitul sezonului de producție, stupii trebuie lăsați cu rezerve suficiente de miere și polen pentru a supraviețui peste iarnă.

Excepție: în caz de condiții meteorologice excepționale de lungă durată sau de catastrofe naturale care împiedică producția de nectar sau de secreții zaharoase, este permisă hrănirea artificială a coloniilor de albine:

- printr-o autorizație de la autoritatea competentă (MADR);
- hrana trebuie să conțină miere ecologică, siropuri de zahăr ecologic sau zahăr ecologic.

NOTA! 1. Hrănirea artificială se face numai între ultima recoltă de miere și cu 15 zile înainte de începerea următoarei perioade de producție de miere.

2. Amplasarea stupilor în zonele cu culturi necorespunzătoare hrănirii albinelor (de exemplu: culturi de rapiță sau floarea-soarelui) duce la declasarea mierii;

Următoarele informații se introduc în **registru** stupinei cu privire la utilizarea hranei:

- tipul produsului,
- datele,
- cantitățile
- stupii în care hrana a fost utilizată.

9. EXTRACTIA MIERII

INTERZIS:

- Distrugerea albinelor în faguri ca metodă asociată recoltării produselor apicole;
- Utilizarea insectifugilor sintetici chimici pe parcursul operațiilor de extragere a mierii;
- Utilizarea fagurilor cu larve pentru extragerea mierii;

Se acordă o atenție deosebită asigurării unor operațiuni adecvate de extragere, prelucrare și depozitare a produselor apicole. Toate măsurile vizând îndeplinirea acestor cerințe se înregistrează. Îndepărtarea capacelor și operațiunile de extracție a mierii se notează în registrul stupinei.

10. DOCUMENTE NECESARE ÎN TIMPUL INSPECTIEI

Următoarele documente trebuie ținute la zi, iar acestea vor fi verificate de către inspectorul SRAC și pot fi atașate raportului de inspecție:

- ✓ Fisa de înregistrare la DAJ pentru anul în curs;
- ✓ Registrul stupinei
- ✓ Garanții primite de la furnizori pentru cumpărarea produselor fitosanitare (facturi, certificate de conformitate sau calitate, etc) și a altor intrări în exploatație;
- ✓ Hărțile zonei unde este amplasată stupina și a zonelor unde se face pastoral;
- ✓ Înregistrările și documentele contabile;
- ✓ Evidente ale stocurilor
- ✓ Derogări și autorizații obținute;
- ✓ Etichete.